

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
BRINGÓHINTÓ KKT.
ÉSZAK-BUDAPESTI TANKERÜLETI KÖZPONT

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERESKES BARNABÁS

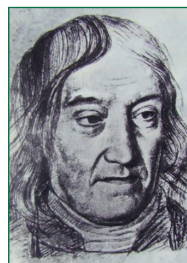
A verseny országos fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: KISNÉ TÓTH ILDIKÓ (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Általános Iskola és Óvoda, Pécs)
Békés: KOVÁCSNÉ FÁBIÁN ANDREA (GYAKI 5. sz. Általános és Sportiskola Tagint., Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: Dél-Buda: KOVÁCSNÉ HERMAN KATALIN (Teleki Blanka Általános Iskola)
Közép-Buda: MERÉNYI GABRIELLA (Sashegyi Arany János Ált. Isk. és Gimn.)
Dél-Pest: PONGRÁCZNÉ KRIZMANITS MÁRIA (József Attila Kat. Ált. Isk.)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest, Közép-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: KERESKES ZSANETT (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád-Csanád: SZABÓ MÁRIA (Karolina Óv., Ált. Isk., Gimn., AMI és Kollégium, Szeged)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: HUJBER JULIANNA (SZIE Öveges Kálmán Gyakorló Ált. Isk., Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Szolnoki SZCJGY Gépipari Technikum, Szolnok)
Komárom-Esztergom: LÁZÁR KATALIN (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Nógrád: BARKÓNÉ BENYOVIK MAGDOLNA (KÁÁI. Szabó Lőrinc Tagisk., Balassagyarmat)
Pest megye – délkelet: GELENCSEKNÉ SZARKA MÁRIA (Batthány K. G., Szigetszentmiklós)
Pest megye – délnyugat: KAPUSYNÉ JENEI KATALIN (1. sz. Általános Iskola, Budaörs)
Pest megye – észak: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Somogy/Tolna: URBÁN MÓNICA (Kisfaludy Utcai Tagiskola, Kaposvár)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2022/23. KÖRZETI FORDULÓ 5. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

A feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek!
Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Milyen az a legény, akire azt mondják, hogy *anyámasszony katonája*?
 (A) *nyápic* (B) *langaléta* (C) *pökhendi* (D) *mulya* (E) *nyámnyila*
- Jellemző tárgyak. Melyik mondai szereplő mellett szerepel a rá valóban jellemző tárgy? Jelöljétek be a helyes párosításokat!
 (A) *Árpád – ostor* (B) *Attila – kard* (C) *Botond – buzogány*
 (D) *Lehel – kürt* (E) *Álmos – hármaskoporsó*
- Egy jól ismert vers címét írtuk le titkosírással. Fejtsétek meg, majd jelöljétek meg a szintén titkosírással írt szavak közül azokat, amelyek szerepelnek ebben a versben!
 VFRÜESTTTBNEEMMEENBT TTSEÜRFV
 (A) *NÚOTTOÚN* (B) *GRÉÉRG* (C) *NMŐIDDIŐMN*
 (D) *THDAALLAADHT* (E) *NAÁJKKJÁAN*
- Melyik szólásból, illetve közmondásból hiányzik a **kutya** szó vagy annak toldalékos alakja?
 (A) *Itt van a elásva.* (B) *Jön még dér.*
 (C) *..... nem lesz szalonna.* (D) *Kerülgeti, mint a forró kását.*
 (E) *Bizonytalan, mint a vacsorája.*
- Melyik hiányos szót, szóalakot lehet két hosszú magánhangzóval kiegészíteni?
 (A) *_Z_T* (B) *_RZ_* (C) *F_T_* (D) *_RN_* (E) *D_CS_R*
- Több szó, illetve toldalékos szóalak búj el az HATÁRÁLLOMÁS szóban. Hány lehet közülük ige?
 (A) *Csak kettő.* (B) *Pontosan három.* (C) *Pontosan négy.*
 (D) *Kevesebb, mint öt.* (E) *Akár öt is.*
- Jelöljétek meg az igaz állításokat az alábbi népdalrészlettel kapcsolatban!
 „..... táborában két szál majoránna,
 egy szép barna magyar huszár, sej, lovát karéjozza.
 Ne karéjozz, magyar huszár, mert leesel róla!
 Nincsen itt a te édesanyád, sej, aki megsiratna.”
 (A) *A részletből Kossuth Lajos neve hiányzik.*
 (B) *A közölt népdal az 1848-49-es szabadságharchoz köthető.*
 (C) *Összesen négyszer fordul elő ige benne.*
 (D) *A részletben kijelentő, feltételes és felszólító módú igére is van példa.*
 (E) *Találunk benne számnevet és személyes névmást is.*

- Az alábbi mondatban és az (A)-(E) pontok szavaiban a betűk összekeveredtek. Állítsátok helyre őket, majd jelöljétek meg azokat a szavakat, amelyek a jelentés és a nyelvhelyesség szempontjából beillenek valamelyik kipontozott helyre! (Az első és az utolsó betűk a helyükön maradtak.)
A rgéi fpekényék köözt szoáms kveeds elékrme kcsii kóroombl.
 (A) *bgéösznve* (B) *kcsorongova* (C) *tvallóza*
 (D) *leeltm* (E) *bntakukam*
- Hogy szól az idézett ókori római állatmese tanulsága, az utolsó előtti sor?
*A bortermő lugasban éhes róka járt,
 Ugrált magasba egy szép szőlőfürt felé,
 S hogy el nem érte, elkullogva így beszélt:
 „Éretlen ez még: savanyút enni nem fogok.”
 Akik ,
 Azokra írtam ezt a példabeszédemet.*
 (A) *a ravasz, hízelgő szókat elhiszik* (B) *a sajátjukat nem becsülik eléggé*
 (C) *más javával akarnak kérkedni* (D) *nagy ígéreteiket nem tartják meg*
 (E) *ócsárolják, mit megtenni nincs erejük*
- Mely földrajzi neveket kell kötőjellel írni?
 (A) *Budai hegység* (B) *Békés megye* (C) *Bertalan híd*
 (D) *Baradla barlang* (E) *Balaton part*
- Közmondásokat adunk meg, köztük kevésbé ismerteket is. Értelmezzétek őket, majd jelöljétek meg azt a kettőt, amelyeknek a jelentése a legközelebb áll egymáshoz!
 (A) *Jobb későn, mint soha.* (B) *A későn jövőnek csont a vacsorája.*
 (C) *A harag rossz tanácsadó.* (D) *Eső után késő a köpönyeg.*
 (E) *A szekér feldőlte után sok az útmutató.*
- Keressétek meg az összes kétbetűs szót, amelynek az egyik betűje hosszú **ó**, majd jelöljétek meg a velük kapcsolatos igaz állításokat!
 (A) *Több, mint 9 szót lehet találni.* (B) *Akár 7 főnév is van köztük.*
 (C) *Ige és melléknév is van köztük.* (D) *Az egyik szó jelentése: 'ír', 'vés'.*
 (E) *Olyan szót is találhatunk, amelyik oda-vissza olvasva is értelmes.*
- Azokat a szótagokat jelöljétek meg, amelyeket értelmes szóvá lehet kiegészíteni egy olyan szótag hozzátoldásával, amelyik tartalmaz **ly**-t!
 (A) *bo-...* (B) *cse-...* (C) *zsá-...* (D) *pe-...* (E) *si-...*